Fenída fô la fèsta, dût'
S'en gî bèl plan a chasa indô
Pensan al bèl ad oedli stlût'
Da odëi quĕ n'ê mia nó dandô.

La mont d'Inçísa fége l confin
Tra val d'Marô e Fodòm[1]); sù insòm
La mont è r'vè noš Colz bëgn fin
Col fi sopérb bëgn san e intòm.

Adòra fôl chamó, sùl cīl
Sorĕdl odóven sdlominan,
Qu'ël éva n gusto; dûce scèqu'mīl
Savóva l vin qu'gī d'man in man.

Odù l Bracon gnan dô s'en vai
Bèl snèl jù vérs Corvára, paiš
Dër blót, olá qu'vignùn scĕ mai
Qu'ël sī posibl arquíta i piš.

A pè d'i plans olà qu's'partësce
La strada — per la Villa va
La dĕrta, mo gonót scialtrĕsce
Col maladĕt, la ciámpa sa

Vignùn olá quĕ mĕna — vèl
A dërta tòc d'bī pëce n bèl bósc,
D'inrè podès aldí n'ocèl
Chantan dailó od odëi n'aorósc;

Tan quīt èl dùt e tan salvar,
Qu'an mína d'inconté l malan

Al suo fine era già giunto
Il banchetto e tutti a casa
Sene gian pian pian pensando,
Che benanco ad occhi chiusi
Potea dirsi veramente
Bello quanto avean veduto.
Monte Incisa fa confine
Fra la valle di Marebbe
E Fodom. Su in cima al monte
Giunto è il Colz astuto assieme
Al figliuol robusto e sano.
Era ancor di buon mattino
E su in ciel vedeasi il sole
Splender ch'era una delizia.
Ai due dolce come miele
Parea il vin tolto al convitto,
Che fra lor di mano in mano
Si scambiavan. Come poi
Dietro a se vider venire
Il Braccone, in tutta fretta
Sene vengon giù a Corvara,
Bel paese ove ciascuno,
Se possibil gli è, fa sosta.
Là ove appiè dei campi in due
La via partesi, e la destra,
Che qua e là Col Maledetto
Rende infesta, mena a Villa,
Mentre ognun sa dove arriva
La mancina, un vasto bosco
V'è di folti pini, dove
Raro puossi udir cantare
Un augello oppur vedere
Neanco un rospo e tanto è queto
Tutto intorno e sì selvaggio,

---

[1]) = Livinallongo; la parola „Fodòm" deriva probabilmente da: foed-us hom-o.

O val dĕ pèșo a vígni var
Qu'an fége charan e tremoran.

Iló s'ascògni i Colz, e pér'
E fi, ed aspèta iló t'ambría
Scognús inscíque i léri a pér
Per pérd' l'onòr inscí per nía.

L Bracon, qu'è zënza tēma, vëgn'
Sùn só chavál plù blanc d'la nëi
Jù sòt Corvára d'stíma dëgn
E d'lod' plù qu'n'át'r podès avëi.

Scèqu' quan quĕ n giat quĕ bámpa val
Sĕ cúfa e tòfa e chara dlonc
E va striscian inscíqu' n signál
E s'fége per n'èst'r odù dër lonc,

Inscí strisciáva i Colz bèl plan
D'impró da strada zënza fa
Šešur col'érma, qu'ëi â t'la man,
Per fa na fin a quël qu'an sa.

Ùn dant ùn dô t'i sálti adós
Inscíqu'dòi chans rabiùš; l Bracon
Sĕ d'fën'da galantom, mo ch'ós
Qu'ël fége ël sòl, qu'ël sī 'chi bon?

Dal tradimēnt nĕ pón s salvé,
Dĕ ban è vigni sfórz; l chaval
I fòri d'nanqu'orëi porvé
La man del cavalír tel bal.

Che il timor desta che ad ogni
Avanzar di passo l'Orco
Incontrar si possa o peggio
E andar cauti fa e tremare.
Là s'ascondon padre e figlio
E in agguato stan nell'ombra
Non veduti entrambi quali
Masnadier pronti l'onore
A macchiar così per nulla.
Il Braccone senza tema
Sul cavallo, ch'è più bianco
Della neve, giù sen viene
Da Corvara, più che ogni altro
Mai di stima e lode degno.
Qual s'appiata e fiuta e spia
A se intorno il gatto quando
Preso ha in mira alcun oggetto
E strisciando va siccome
Un fantasma e si fa lungo
Per non essere veduto,
Così i Colz senza rumore
Fan con l'arma ch'hanno in mano,
Quatti appressansi alla strada
Per finir chi già sappiamo.
L'un di fronte l'altro a tergo
L'assaliscon come cani
Arrabbiati; eroicamente
Il Braccone si difende,
Ma che può mai far lui solo,
Sia pur anco ei valoroso?
Non si può dal tradimento
Mai salvarsi ed ogni sforzo
Fatto è invan. Pria di venire
Alle man col cavaliere
Il caval gli uccidon. Poi

I bót'd'les lánces fóva tai
D'aldí Sas Sòngher[1]) rendenan,
Vignùn en dê e en ciafâ, mo mai
Nĕ n'êl chamó na fin dan man.

Qual qu'sī l plů bráo tra d'ëi, saorí
Da odëi èl; bëgn çérto quël quĕ mës
Sĕ d'fën'da dòi, sc'ël ó morí
Per d'fën' l'onòr inscíqu'ël dës.

Mèş'òra s'âl d'fenú da lion
E l'ès chamó saorí tan dī
Tegnida, quan qu'ten iad'n sason
Ciafé tel chè l fége inciorní.

I traditòrz profíta snèl
Del'ocašion e da sasíns
Inscíqu'ëi fóva col cortèl
I salti adós i salvergíns.

Dodé s'ès vigni cavalír
Dĕ fa l becá con n galantom,
Onést con dùt'e bëgn sinçīr —
Andáto fô d'i Colz l'inom.

N'antriúl ves mòstra l lùc d'queš fat,
Olá qu'an a copé l Bracon,
L'antriúl ves mòstra n dër bùr at,
Qu'a fat iló n dër rī bricon.

Delle lance fan seguire
Colpi tai che Sas Songhero
Ne rimbombò; ognun ne piglia
E ne rende e alcuna fine
Di tal lotta ancor non puossi
Prevedere. Chi il più bravo
Sia fra lor lieve è a capirsi;
Certo chi difender deve
La sua vita contro a due
Se pur vuol, com'è dovere,
L'onor suo salvar morendo.
Già mezz'ora s'è difeso
Da leone e facilmente
D'altrettanto avria la lotta
Sostenuta, quando a un tratto
Alla testa fu colpito
Da un gran sasso che lo fece
Sbalordir. Dell'occasione
Approfittan tosto i due
Traditori e da assassini
Come sono coi coltelli
L'assaliscon quai selvaggi.
Vergognato un cavaliere
Si saria di far macello
D'un leale galantuomo,
Che con tutti era sì schietto,
Così perso ogni buon nome
Hanno i Colz e là in sul luogo
Ove ucciso fu il Braccone,
Una croce[2]) s'erge a infamia
Di chi fece il reo delitto.

---

1) rupe sopra Pescosta e Colfosco.

2) antriúl significa propriamente „tabernacolo" come nel Manzoni, prom. Sp. Cap. I.

L Miráco.

Qui mai n'ará pa aldí gonót
Contan d'la véra, qu'a dorè
Tra Ampëz e quī d' Marô n bèl bót
Tra l gi e sĕ bat', tra l sté e plorè?

Fodára vèdla e Fóses[1]), bĭ
Pasciantadùs per troep bestiam,
En fô la gáoša; intrámi rī
Vagâ vignùn co gian l'ešam.

In últim vèghi qu'ëla n'pó
Plù gi dĕ quëla sórt; adųm
Per quëš s'abíni e pënsa co
Qu'an mësa fa p'r fení a slųm.

Olá qu'ëi stéva fôl n sason
Tan gran qu'cënt òmi n'l'és porté.
„Tan lonce“ dige i Ampezán' „qu'porton
In quat'r queš sas, sī noš raté.“

Marô credô d'avëi n contrat
D'gran út'l, per quëš açèteu snèl
E zënza contesté, l bùr fat
Odôn permó col di nevèl.

Chi non ha sovente udito
Raccontare della guerra,
Che fra pugne e scorrerie,
Fra lamenti e titubanze
Ha durato tanti anni
Fra quei di Marebbe e Ampezzo?
La cagion fur di Fodara
Vedla e Fosses le pasture,
Nutrienti grande armento.
Gli uni e gli altri dura avendo
La cervice volentieri
S'ostinarono alla prova.
Pur da ultimo vedendo,
Che la cosa in tal maniera
Più non può durare a lungo
Si radunan tutti e insieme
Si consiglian sul da farsi
Per finirla tosto in pace.
Là in sul luogo di consulta
C'era un sasso tanto grande,
Che cento uomini bastati
Non sariano a portarlo.
„Tutto nostro sia fin dove
Il trarran quattro di noi“,
Così dicon gli Ampezzani;
E quei d'Enneberg credendo
D'aver fatto buoni patti
Tosto accettan senza opporsi,
Ma il dì appresso vedon poi
Che l'avevan fatta bella;

[1]) Due montagne tra Ampezzo e Marebbe.

I quáter òmi léva l sas
Inscíqu'ël fòs na plùma e và
Bèl liz'sù dërt impè d'gi bas
Inscíqu'chavai qu'n'a nia da
tra."

N pezòn fôi geùt'e nia n'podô
I fermé; qu'ël fòs da t'mëi qu'la
mont
Intíra gis perdúda odô
Vignùn qu'av'oedli sòt la front.

Degùna sp'ranza n'avi plù
I Marôi. Pasé pasávi șëgn
Pró na chašára qu'ê da stlù
Restáda p'r èster bèl sërëgn.

La cašarína odan pasan
La squíra scráia dal gran spavënt:
„In nom dë Dī, quël qu'on dùt
quan
Nes tóli zënza complimënt."

Mo vé, o miraco, in quël momënt
Tomé l sason, sòt it'i quat'r
D'Ampëz frachá con grac'namënt
Dë sù óš inscíqu'an n'vèga plù at'r.

Inscí la cašarína a ròt
Col prononziè l'inom plù sant
La fórza d'i malan'qu'ê sòt
Al sas per tó ai Marôi dùt quant.

Al di d'incù podès l'odëi
Chamó tel lùc qu'ël è tomé,
La sùra èl quater cirz; qu'sī vëi
Credèd'quël tan qu'i'a dit comé.

Chè su levano quei quattro
Il macigno come fosse
Una piuma e lesti e dritti
Senza pure andar via curvi
Quai cavalli che nulla hanno
Da tirar sen vanno avanti.
Già percorso hanno un gran tratto
Nè c'è cosa che gli arresti,
Talchè ognun che ha gli occhi
in volto
Vede ben che c'è a temere,
Che sia perso tutto il monte.
E già più non han speranza
Quelli di Marebbe; intanto
Giunti ei sono a un casolare,
Che per esser bel sereno
È rimasto aperto. Come
La guardiana si fu accorta
Del drappel che passa, tutta
Spaventata grida: „In nome
Del buon Dio, ci tolgon tutto
Quel che abbiam senza riguardo."
E, o miracolo, ecco a terra
Cade il sasso e sotto i quattro
Ampezzani stritolati
Restan sì che più di loro
Membro alcuno non appare.
Così ruppe la guardiana
Pronunziando il Nome Santo
La malía che c'era ascosa
In quel sasso per spogliare
Quei di Marebbe di tutto.
Ancor oggi può vedersi
Quel sassone, e là ove cadde
Su vi crebber quattro cerri,
Sì che meco creder puossi
Che sia vero quel che ho detto.

La odòndra.

„O bèla odòndra, dí, perchí chantâs ignīr trés
„Chi chi?“ Segû dal gran contĕnt d'avëi pasé l mèr,
O bëgn perchí qu'an â mesé per fórza dé d'l nés[1])
A tûa toròna cóa? I orëi fa val[2]) costès chér.“

„Iù chant' „chi chi“, perchí qu'i'orèssa gian tĕ dí val;
Cin[3]) dis èl şëgn qu'i'spiòn' scĕ t'ès in vita o no plù;
Joráda sònsi dût queš tëmp per dûta tûa val;
Perchí t'as mai da mé, quĕ t'ó tan bon, ascognú?“

„Scognú nĕ m'ai da té, scognù da dût queš mon m'ai;
Tù, picea odòndra, n'sas quĕ trés e trés mĕ sta t'l cụr
N sol Ésser[4]); sol per ël respíri e vivi t' quiš guái,
La gáoša sòla èd ël qu'i'son fení scèqu'qui mụr'.“

„Odû t'ai bëgn gonót geman, pitan e charan
Vérs l cīl; pichè m'as fat bëgn plù qu'asá, mi bèl jòn;
La fontána dĕ dût'quiš guai savèssi dër gian;
Mĕ stímes dĕgna asá da m'èster dit la rejòn?“

„Dĕ té plù dëgn qui vèl d'aldí da mé mīs pĕnes?
Tù sòla t'stas comé, tù sòla ès mia compágna;
Per quëš mĕ fégi gran mervòia quĕ nĕ t'm'intĕnes:
Amòr e sòl amòr mi cụr pó f'rí in campágna.“

„Qu'amór sī tó tirán, dĕ dí nĕ n'as mia no bría:
Tù fat', tù sùst', tó gi, tó sté l medèmo m'a dit;
Savëi savèssi gian, sc'tó amòr è vita od ambría.
Da tó deportamĕnt quëš sol nĕ n'ai chamó lit.“

---

[1]) dé del nés = dover rinunziare. [2]) = valc.
[3]) = cinque. [4]) = Essere.

„Amòr qu'tormĕnta queš pùr'cụr ignó l'origin
Pó avëi sù quëstes monz, la gáoša d'mī pensírz è
Da lonce olá qu'tù mai n'sërás mia stada; vérgin
Inscíqu'la mia nĕ n'as chamó no odú no bitrè!“ [1])

„Joráda sònsi lonce e lérc, odù sovĕnz ai
Chastī, paláce olá qu'degùn'nĕ rùa; regínes
Con guant d'argĕnt e d'ór — quiló nĕ rùles [2]) mia mai —,
Na pért è blánches, mo vël n'è'chi scèqu'talpínes.“

„Conĕsce la pós a quël qu'i'dige: la façia è roeşa
Con gilio, fùc l bèl oedl, chavëis scèque ór, no bas l front,
D'avório sù dënz, mans e pīš d'bambín, n'è qu'mèşa
Dĕ quĕsta téra, sta plù gian olá qu'ël è mont.“

„Confórt bëgn gran mi cụr şëgn şënt'; o Sior d'la téra,
Conçèd'mĕ quëš qu'i'pós'e quëš e quëla nínfa
Contĕnt'intrámi fa; spó dlonc òi fa na véra [3])
Con mi chanté, quĕ lódĕ a té dī vígni stínfa [4]):

In mèz al mér, olá qu'an n'vèga qu'cīl, mai téra,
Qui pása, vèga n lùc no gran no pice; toròn èl,
Forní d'bī lëgns dĕ vígni sórt; baian dŏ véra
Dailó n'aldísses, trés èl pége qu'ël è segù bèl.

Scĕ l lùc è bèl, la ninfa è çérto troep plù bèla,
Qu'iló comána; n gílio n'è plù blanc quĕ súa front;
Só mùs è n mosciodé dĕ blanc e cụce, morjèla
La pèl bëgn atramĕnter qu'ël nĕ sī pro gënt d'mont.

Chavéis tan lonc'e bī n'ai mai tan dī qu'i'vívĕ
Pro n'ëla odú, revè revèssi bëgn saorí jù ai
Calcágn; plù brụmz del cīl bëgn troep; sc'iló i'arrívĕ [5]),
Sù bī gran'oedli pél quĕ m'char'e dige bèl trés „guai“.

---

[1]) = il ted. wittern. [2]) = rùa ëles. [3]) rumore, susurro.
[4]) fuscello di paglia, filo. [5]) l'ital. arrivare pel ladino: revè, roè.

Manchè n'i mánchel nia: riquĕzes, or e argĕnt, dùt
Chi qu'bèl e gran ves pé, contĕgn' l palaz magnífic;
Acòmpagnáda vëgn' 'la trés da jònes; n pice mùt
Danfóra[1]) va, per d'sëgn sùl guant na fòia al con n pice fic.

Mo impó contĕnta n'péla[2]) e sù gran'oedli chara
Gonót tra l di da lonce da lonce ia sùra l mér ia,
Bagná datrái, scĕ d'gùn'la vèga e d'gùn' va pára[3]),
Odëi i podèssen; quëš segù nĕ fég'la no d'nia.

Sentáda fòla n domesdí j'a pè dĕ sù pra;
Qu'degùn' n'l'aldís o odès credòla, zënza n'èsla
Pitè tan bèla sòla; fóra d'sù dolòrz tra
Bëgn gian orúda l'èssi, qu'mé dorè s'gù s'mĕsla.

Tan dī qu'i'fô bèl stada iló sùn quëla ráma
Mia no podèssi dí; qu'ël gnī bèl scúr odóvi,
Quan qu'ëla iló ten còlp sù brace slargiâ da gráma
E pronúnziâ n cért inom — Amit —, aldí l podóvi;

Pichè m'fageôla tan qu'atíra jù jorâi d'l lëgn
A odëi sc'an fòssa bon'd'la consolé, la bèla:
„Desfortonáda pés, o púra ninfa, dì şëgn
Chi qu't'as quĕ tan tĕ sta sùl cụr, scĕ t'as d'la orèla.

Qu'ël sī n'amánt la gáoša d'tù pensírz nĕ pói crëi',
Vignùn t'adóra e t'áma plù d'vígn'átra, lige pós
Tra pice e gran, tra ric e pùr'; chamó chi mai orëi
Podèsses mo qu'dal rī destin neghé tĕ dí t'ós?

Mo impó, scĕ t'èsses val sùl cụr, o ninfa, troe[4]) miche
Farás, scĕ dùt mĕ diges; asquéš sùra dùt l mon
Quiló ed iló joré per sólit mësi; scèqu'pic'
Mia no n'pói fa; iù son aoşáda al chalt e a dùt l bon.

---

[1]) = de-ante-foras; gi danfóra = precedere. [2]) = pé-ëla.
[3]) assieme con. [4]) = troep, come val = valc.

Dër dī nĕ stai quiló qu'indô m'en vai da té d'mèz,
Les áries traversëii[1]) pasan ia sûra l mér, jór'
Olá qu'sorëdl nĕ dà tan stérc qu'quiló, spó n bèl pèz
Nĕ vèghi indô quiš lùš quiló e tó bèl paláz d'or."

Apëna qu'i'áva dit insí, la ninfa chára
Sù vérs les níores, pénsa e fit mĕ chára ed alzan
So brace dĕ cëra dige: „A mé l rī destin para,
Qu'i'vëgn'con té olá qu'iù gis per áter tan gian.

Ia d'lá dal mér vérs Nòrd, olá qu'sorëdl sùa fórza
Nĕ mòstra qu'sòl d'n'an n quért, dagnòra zënza dlácia,
Tempèsta e plòia, gran frëit a sté tĕ stùa dùt'sfórza,
T'na val da vigni pért bëgn stlùta qu'vënt n'manácia,

Da lonce no troep da quëla mont qu'dal mérmo blanc tol'
Só bèl inòm, na bèla chása bláncha dlòngia
La stráda vèghes — èster plù qu'trëi dis dĕ jór n'pól
Inquin'iló tolan la cúrta e no la lòngia —:

A n'òm qu'iló va incërc bèl trés pensan queš scrit tóš
Darás; incër tó cól taqué tel mësi; chára,
I't'prëiĕ, nel pérd', gran dan fagèsses inche a ti; fóš
Podòns 'chi nòs val òta t'fa n servíge, o cára.

Quël qu'i'â da t'dí, şëgn l'as aldí, doman ad òra
Zënz'áter gi t'en pós, bon iad't'aogúri e bona
Fortùna; va, da mi pensírz sërás dagnòra
Sùl iádĕ acompagnáda, l'ater, preii, perdòna."

Inscí digeôla; iù chi qu'i'ès da fa savóvi;
Pasé la sëra orôi chamó con mīs sorús, bëgn
Mangiè e chanté; denanqu' m'en gi dër lígra fóvi,
Per chi? n'podóvi dí, per chacolé n'êl tëmp şëgn.

---

[1]) = traversëie-iù.

Apḗna odóven l'álba gnan dal mér con dùta
Maestá, qu'i'pḗnsĕ a mi dovèr; lascian da pért l rèst
M'en jóri fóra, pas' per quëla pùra mùta
Lesíra scèqu'i'son les monz e valz e l forèst.

Dòi dis bèl jóri incër tùa chása zënza podḗi
T'odëi; ciafé t'ai e gian qu'i'a; vi qu'fa 'n pós na bòna:
Ș̌ëgn dan dal dùt queš boletín t'orèssi fa odëi,
Qu'n'è tan lesír per n cól qu'è apḗna inscí qu'na sòna."

Inscí la bèla odòndra; qu'iù stimès atíra
Podès bëgn ves pensé; desfát è prëš coi dëit'l lace;
Iù déor'la quérta intan qu'l'odòndra l col destíra,
Nĕ lige quĕ dùs paróles sòles „gròta e champáce."

Paróles táles dí chi póles mai? iù pëns'dī
Dĕ quëš dĕ quël, dĕ dùt'i vérš, mo nia per nia d'no
Nĕ m'ó tomé tel chè, ed a damané consḗi gi
Pensávi, quan quĕ n'áter bèl pensír mĕ vëgn'spó:

Na val savóvi a mèz a crëp; degûna chása,
Persòna víva n'èl da odëi t'quī lùš salvári,
Tan plù chamùrce asvèlt'[1]), armḗnt t'la pért plù bása:
Champáce sĕ tláma l lùc, dĕ gi dailó ș̌ëgn chári.

Pensé nĕ pḗnsi dī, dùt lásci a chása, zënza
Festíd' m'en vai vérs Nòrd bèl sòl pensan solmḗnter
A mi destin; dan dlīša ai'fat la reverḗnza[2])
Speran quĕ quël bèl Dī mĕ daid'probabilmḗnter.

Dorè nĕ dúrla dī, qu'i'son s'a insòm la mont, tan
Sònsi geùt dĕ bóta; fermé nĕ m'ai'no iló, no
Quiló; a dḗrta fóra[3]) m'en vai bèl trés, no pantan,
No pères, nia n'm'intardivḗia, qu'i'sa bëgn chi qu'i'ó.

---

[1]) svelto, lesto. [2]) piegar le ginocchia.
[3]) a dirittura.

Revè t'Champáce intan qu'i'cháre incërc sùn n col n cérf
Podóvi odëi desòt a n lëgn co qu'ël coiô jù
La fòia s'odan segû da vigni chan; sù bi nérf
Fageôl odëi sc'ël sĕ vergeô col cól bèl grós sù.

Mangiè qu'ël áva asá, s'en val bèl plan dĕ mèz; lëgns
E brûsces, cóst's e valz saorí da só oedl mĕ def'nô,
Mi var lisír da sùs orëdles — Mo vé, chi sëgns
Èl mai giavá ten lëgn iló da man nia dandô?

Na crûge, na roeşa, stële̋s, bèsties iló parôl
T'la scórza víves, sëgns segûš, qn'ël fòs o fòssa
Denant bèl sté zacá t'quël lùc — mervòia segû fôl —,
Da lonce nia troep odëi podôn na pèra ròsa.

Da vígni pért corída fôla, plḗna d'brùsces,
Tòc dlóngia l sas odóvi l cérf lesír e gran, qu'fô
Jeté per téra, chèz mangiâl, pó vèster mùsces[1]);
I'vad' n pù plù d'impró charan d'podëi revè ia dô.

Mo vé qu'la bèstia m'a bampé in sùa prĕšenza,
S'en múcia zënza dī charé it'sòt la crḗpa;
Iù dô tan snèl qu'mi pīš podô travérs la šḗnza,
Qu'cresciόva iló t'quël lùc; fermé m'a n còlp t'na rḗpa.

„Qui mai m'a dé queš còlp?“ pensâi tra mé; da odëi n'êl
Nët nia per l scùr quĕ fóva iló; mo pùc a pùc l'oedl
S'aoşáv'al fòsc; qu'ël sī t'n canton val d'ascognù pél:
I'vad'd'impró p'r odëi, qu'ël è mi cérf a pér[2]) n vèdl.

Persòna plù ven'ránda in vita mia n'ai'odù mai,
Tó l'oedl dad ël n'podôi, sc'i'ès inche orú, sòl na òta;
Mo quan qu'in ùltim ël s'alzâ, mĕ dêl ma n té dlái,
Bèl plan dal blòt respèt in fóra dévi indô òta.

---

[1]) cfr. Glos. s. v. moscion (Ladinische Idiome).
[2]) a lato, a canto.